

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 18 czerwca 2003 r.

w sprawie postępowania o zachowanie w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka oraz sposobu postępowania z protokołami z zeznań tego świadka

Na podstawie art. 184 § 9 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 oraz z 2003 r. Nr 17, poz. 155.

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i warunki składania wniosku o wydanie postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka, w tym danych osobowych świadka, przesłuchania świadka, co do którego wydano takie postanowienie, oraz sporządzania, przechowywania i udostępniania protokołów zeznań tego świadka, a także dopuszczalny sposób powoływania się na jego zeznania w orzeczeniach i pismach procesowych.

§ 2. 1. Wniosek o wydanie postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka, w tym danych osobowych, może zostać złożony w pisemnym zawiadomieniu o przestępstwie do protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie, do protokołu przesłuchania świadka, a także ustnie lub na piśmie — odpowiednio sądowi, a w postępowaniu przygotowawczym prokuratorowi lub innemu organowi prowadzącemu postępowanie.

2. Jeżeli wniosek nie został złożony na piśmie albo ustnie do protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie lub przesłuchania świadka, z jego przyjęcia sporządza się protokół.

3. Wniosek powinien zawierać imię, nazwisko, numer ewidencyjny PESEL w przypadku jego posiadania, a także miejsce zamieszkania świadka oraz adres dla korespondencji, jak również wskazywać okoliczności uzasadniające obawę niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach świadka lub osoby dla niego najbliższej.

4. Wniosek przyjęty przez inny, niż sąd lub prokurator, organ prowadzący postępowanie przekazuje się, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, w postępowaniu sądowym sądowi, a w postępowaniu przygotowawczym prokuratorowi prowadzącemu postępowanie lub właściwemu miejscowo.

5. Sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, do którego wpłynął wniosek o wydanie postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności, o których mowa w ust. 1, stosując przepis art. 16 § 2 Kodeksu postępowania karnego, powinien pouczyć wnioskodawcę o:

- 1) możliwości wystąpienia, aż do zamknięcia przewodu sądowego przed sądem I instancji, o uchylenie postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności o których mowa w ust. 1;
- 2) możliwości uchylenia w postępowaniu przygotowawczym przez prokuratora, a w postępowaniu sądowym przez sąd, na wniosek prokuratora, postanowienia, o którym mowa w pkt 1, oraz o ujawnieniu protokołu jego przesłuchania w charakterze świadka w całości, jeżeli okaże się, że w czasie wydania postanowienia nie istniała uzasadniona obawa niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach świadka lub osoby dla niego najbliższej albo że złożył on świadomie fałszywe zeznania lub nastąpiło jego ujawnienie;
- 3) możliwości przesłuchania świadka z użyciem urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, a także o konieczności dostosowania się podczas przesłuchania do poleceń prowadzącego postępowanie, w celu zachowania w tajemnicy okoliczności, o których mowa w ust. 1.

6. Fakt udzielenia pouczenia stwierdza sąd lub prokurator prowadzący postępowanie poprzez sporządzenie odrębnego protokołu, który podpisuje również świadek.

§ 3. 1. Wniosek, o którym mowa w § 2 ust. 1, wyłącza się z akt sprawy. Z akt sprawy wyłącza się również protokoły zawierające okoliczności umożliwiające ujawnienie tożsamości świadka, w tym jego danych osobowych.

2. Zakres wyłączeń, o których mowa w ust. 1, określa w formie zarządzenia sędzia, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator.

3. Wyłączonym protokołom i wnioskowi daje się klauzulę „ściśle tajne”, zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z późn. zm.²⁾).

§ 4. 1. Z wniosku oraz protokołów, o których mowa w § 3 ust. 1, sporządza się uwierzytelnione odpisy, z pominięciem imienia i nazwiska, numeru ewidencyjnego PESEL i miejsca zamieszkania, adresu dla korespondencji i innych okoliczności, o których mowa w § 2 ust. 1.

2. Na odpisach zamieszcza się wzmiankę o postanowieniu, o którym mowa w § 1, oraz o zarządzeniu, o którym mowa w § 3 ust. 2, z podaniem daty wydania postanowienia i zarządzenia oraz numeru porządkowego postanowienia w dzienniku korespondencji i w dzienniku ewidencji wykonanych dokumentów ściśle tajnych, pod którym dane osobowe zawarte we wniosku lub protokole zostały po raz pierwszy zarejestrowane.

3. Odpisy załącza się do akt sprawy.

§ 5. Przesłuchanie świadka przez prokuratora, a także przez sąd powinno odbywać się w specjalnie w tym celu przygotowanym pomieszczeniu, zapewniającym świadkowi bezpieczeństwo i zachowanie w tajemnicy okoliczności, o których mowa w § 2 ust. 1, zwanym dalej „pomieszczeniem”.

§ 6. Pomieszczenie może znajdować się również poza siedzibą sądu lub prokuratury prowadzących postępowanie.

§ 7. Pomieszczenie powinno posiadać zabezpieczenia uniemożliwiające dostęp osób nieupoważnionych podczas przesłuchania, jak również wykluczające możliwość ujawnienia okoliczności, o których mowa w § 2 ust. 1.

§ 8. Pomieszczenie powinno być przystosowane do zainstalowania urządzeń technicznych do przekazywania obrazu lub dźwięku na odległość, a także do elektronicznego zapisu oraz odtwarzania obrazu lub dźwięku, zwanych dalej „urządzeniami technicznymi”.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462, z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580, Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2003 r. Nr 17, poz. 155.

§ 9. 1. Sposób sprowadzenia świadka do pomieszczenia powinien zapewnić świadkowi bezpieczeństwo oraz zachowanie jego wizerunku, głosu i danych osobowych w tajemnicy.

2. Świadcowi nie doręcza się zawiadomień lub wezwań przez pocztę lub w inny sposób mogący umożliwić ujawnienie osobom nieupoważnionym tożsamości świadka.

3. Podczas opuszczania przez świadka pomieszczenia stosuje się odpowiednio przepis ust. 1.

§ 10. 1. Jeżeli przesłuchanie świadka odbywa się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, pytania do świadka zgłaszane przez oskarżonego lub obrońcę kieruje się za pośrednictwem sądu lub prokuratora prowadzącego postępowanie.

2. Odpowiedzi na pytania kierowane do świadka przekazuje się oskarżonemu i jego obrońcy bądź odtwarza tylko w takim zakresie, który nie spowoduje ujawnienia okoliczności, o których mowa w § 2 ust. 1.

3. W postępowaniu sądowym formę i sposób przekazywania odpowiedzi świadka określa przewodniczący składu lub sędzia wyznaczony do dokonania czynności przesłuchania, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator.

§ 11. 1. Przesłuchanie może odbywać się przy użyciu urządzeń technicznych do prowadzenia wideokonferencji lub konferencji telefonicznej.

2. Połączenia telefoniczne są realizowane w sposób uniemożliwiający identyfikację numerów telefonicznych, z których jest realizowane połączenie, w miarę możliwości poprzez pośrednie numery telefoniczne.

§ 12. 1. Urządzenia techniczne stosuje się w sposób zapewniający zachowanie w tajemnicy wizerunku, głosu, danych osobowych oraz innych okoliczności, które mogłyby umożliwić ujawnienie osobom nieupoważnionym tożsamości świadka, w szczególności poprzez zniekształcenie jego wizerunku i głosu.

2. W przypadku zmiany warunków przesłuchania świadka z użyciem urządzeń technicznych prowadzący postępowanie powinien udzielić świadkowi pouczeń odnośnie do nowych wymagań, stosownie do § 2 ust. 5 pkt 3. Przepis § 2 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. Dokumenty i materiały zawierające okoliczności umożliwiające ujawnienie tożsamości świadka przesłuchiwanego w trybie art. 184 § 4 Kodeksu postępowania karnego wyłącza się z akt sprawy.

2. Do dokumentów i materiałów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis § 4.

3. Przepis ust. 1 stosuje się również do nośników informacji, na których rejestruje się zeznanie świadka za pomocą urządzeń technicznych, jeżeli zawierają one zapis głosu lub wizerunku świadka, albo dane osobowe oraz inne okoliczności, które mogłyby umożliwić ujawnienie tożsamości świadka.

§ 14. Do przechowywania i udostępniania wniosku, o którym mowa w § 2 ust. 1, protokołów przesłuchania świadka oraz innych dokumentów i materiałów zawierających okoliczności umożliwiające ujawnienie tożsamości świadka stosuje się przepisy o postępowaniu z protokołami przesłuchań i innymi dokumentami lub przedmiotami, na które rozciąga się obowiązek zachowania tajemnicy państwowej, służbowej albo związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji.

§ 15. Treść przesłuchania może być odtwarzana i udostępniana wyłącznie za zgodą sądu, a w postępowaniu przygotowawczym za zgodą prokuratora.

§ 16. 1. Protokołowanie zeznań świadka oraz sporządzanie odpisów protokołów, a także czynności specjalisty może wykonywać wyłącznie osoba upoważniona do dostępu do informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową oznaczonych klauzulą „ściśle tajne”.

2. Danych protokolanta i specjalisty, którzy są obecni w miejscu składania przez świadka zeznań, nie ujawnia się w odpisach określonych w § 4 ust. 1.

§ 17. Przy powoływaniu się w orzeczeniach i pismach procesowych na zeznania świadka przesłuchiwanego w trybie określonym w art. 184 § 3 Kodeksu postępowania karnego zamiast danych osobowych tego świadka przytacza się numer porządkowy z dziennika korespondencji, o którym mowa w § 4 ust. 2.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2003 r.³⁾

Minister Sprawiedliwości: w z. *J. Łankiewicz*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 sierpnia 1998 r. w sprawie warunków technicznych przesłuchania świadka, którego dane osobowe podlegają zachowaniu w tajemnicy (Dz. U. Nr 111, poz. 693) oraz rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 sierpnia 1998 r. w sprawie sposobu sporządzania, przechowywania i udostępniania protokołów zeznań zawierających wiadomości o świadku, którego dane osobowe podlegają zachowaniu w tajemnicy, a także dopuszczalnego sposobu powoływania się na takie zeznania w orzeczeniach i pismach procesowych (Dz. U. Nr 111, poz. 694), które tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.